

De Mooiste Gezichten van Zutphen

Mariëtte Hehakaya

Voor de Mooiste Gezichten van Zutphen ben ik vandaag te gast bij een dame met een indrukwekkend muzikaal talent. In een prachtig appartement ontvangt ze me met koffie en bonbons. Ik kijk er om me heen en bewonder de kleurrijke kunst aan de muur. Er staan er twee vleugels, een gamelan en een piano. Het gesprek gaat al snel over muziek. Kort daarna onderbreekt ze het gesprek dat we hebben om iets te laten horen, waarbij duidelijk wordt wat een virtuoze pianiste ze eigenlijk is. Ik mag je vertellen hoe ze zo ver is gekomen.

Ze is geboren in Boskamp, een klein plaatsje achter Olst. Een prachtige omgeving met veel groen en vlak bij de IJssel, waarvan ze altijd al de schoonheid ervaarde. Als kind voelde ze zich op het platteland vaak anders dan anderen, maar vond wel sterk de aansluiting in de natuur waar ze graag was. Haar vader was een arts van Molukse afkomst, had veel ellende in Indonesië meegemaakt en kreeg het huis in Boskoop destijds aangeboden van de regering wegens zijn goede verdiensten. Haar moeder was een blonde Nederlandse vrouw en daarmee was de verschijning van haar ouders in dat kleine dorpje voor die tijd opmerkelijk. Op haar derde werd ze al naar de kleuterschool gestuurd, omdat ze thuis voor de werkster die haar deels verzorgde niet altijd even makkelijk was. Ze herinnert zich nog de lieve kleuterjuf die het goed met haar kon vinden.

Zo mocht ze wippen op haar stoel en aan het einde van de dag fluiten op de gang, wat ze geweldig vond. Dat ze muzikaal was viel deze juf ook op en kocht voor haar een groot kinderklokkenspel.

Ze herinnert zich een tante die met een eend uit Apeldoorn kwam gereden en piano kwam spelen. Deze vrouw was mooi, verfijnd, had prachtige sieraden om en rook lekker. Ze dacht bij zichzelf: zo wil ik ook worden ! Haar beide ouders waren ook muzikaal en stimuleerden haar behoefte om muziek te maken. Na een tijd verhuisde het gezin naar een ander klein plaatsje, Wesepe. Daar had men nog nooit donkere kinderen gezien en werd ze aangestaard door de mensen uit de buurt. Toch maakte ze er mooie vriendschappen, want er is nog steeds een groep vrouwen die ze daar leerde kennen en die vandaag de dag nog bij elkaar komt.

Al gauw merkte ze dat door muziek te maken, ze als het ware ging zweven, in een parallelle dimensie terecht kwam. 'Maar', voegt ze er aan toe, 'je moet voor alles oefenen en hard werken'. Ter illustratie speelt ze razendsnel wat loopjes uit een stuk van Mozart. Vanaf haar zevende jaar kreeg ze aan huis pianoles om vervolgens op haar negende naar de Deventer Muziekschool te gaan. Ze vertelt me hoe ze op haar twaalfde echt ontdekt werd als goede musicus door het Eerste pianoconcert van Mozart te spelen bij Jeugd en Muziek Nederland. Ze ging vervolgens optreden met regionale- en nationale jeugdorkesten. Degene die haar les gaf in Deventer, moedigde haar aan zich aan te melden voor het conservatorium en daar werd ze in Arnhem op haar vijftiende aangenomen, terwijl ze tegelijk ook gymnasium deed. Rond haar zeventiende jaar ging ze uit huis onder nare omstandigheden. Haar ouders lagen in scheiding en thuis ging het niet langer. Van de gemeente Arnhem kreeg ze een toelage waarmee ze daar kon wonen en studeren. Ze vervolgde haar studie aan het conservatorium in Amsterdam, haalde een aantekening kamermuziek in Zwolle en was leerling van Martha Argerich aan de Hochschule für Musik in Keulen.

Wat volgde was een succesvol muzikaal leven met veel optredens in binnen- en buitenland en waarin ze tal van eigen composities maakte. In Voorburg had ze een tijdlang een pianoschool met 75 leerlingen. Ook kreeg ze als eerste de Antje van Dijk - cultuurprijs in Zutphen. Op het moment dat ze speelt en zich gelukkig voelt, ziet ze allerlei kleuren opstijgen uit haar vleugel als een soort bellenblaas ballen, die naar de mensen toegaan die luisteren.

Ondanks alle succes en roem heeft ze ook heel moeilijke perioden gekend. Zo kreeg ze op haar 31ste een hersenbloeding en lag een tijdlang in coma. Later maakte ze een akelige scheiding mee en verloor haar beide huizen en alle bezittingen. Op dat moment moest ze weg uit Wesepe, waar ze nog woonde. Omdat haar dochter al naar de Vrijeschool ging in Zutphen, was het een logische keus om zelf ook een woning hier te zoeken, inmiddels acht jaar geleden. Een grappige bijkomstigheid is dat ze er achter is gekomen dat haar ouders elkaar hebben leren kennen in Zutphen en zelfs hier zijn getrouwd. Ze kregen er ook een zoontje dat kort daarna overleed. De pijn die dat deed maakte waarschijnlijk dat ze er zelf nooit over hebben verteld. Geïnspireerd door de Columbia River in Amerika waar ze voor concerten was, heeft ze eenmaal terug in Zutphen een pianosuite met diverse stukken, Tails of the River, geschreven over de IJssel, die ze als haar oorsprong beschouwt. Deze prachtige rivier ziet ze als een levende aquarel.

Aankomende zaterdag, 29 juni a.s. treedt ze op in de Walburgiskerk op een Fazioli vleugel van drie meter lang. Het gaat natuurlijk om de enige pianiste die je tussen de zwarte en witten toetsen alle kleuren laat horen, Mariëtte Hehakaya.